

Avioero - Irlanti

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Millä edellytyksillä avioeron voi saada?
- 2 Mitkä ovat avioeron myöntämisperusteet?
- 3 Mitä laillisia vaikutuksia avioerolla on
  - 3.1 aviopuolisoiden henkilökohtaisiin suhteisiin (esim. sukunimeen)
  - 3.2 omaisuuden jakamiseen puolisoitten välillä
  - 3.3 puolisoitten alaikäisiin lapsiin
  - 3.4 toisen puolison velvollisuuteen maksaa toiselle elatusapua?
- 4 Mitä lakitermi "asumusero" käytännössä tarkoittaa?
- 5 Mitä edellytyksiä asumuseroon liittyy?
- 6 Mitä laillisia vaikutuksia asumuserolla on?
- 7 Mitä lakitermi "avioliiton mitätöinti" käytännössä tarkoittaa?
- 8 Millä edellytyksillä avioliiton voi mitätöidä?
- 9 Mitä laillisia vaikutuksia avioliiton mitätöinnillä on?
- 10 Mitä vaihtoehtoisia muita kuin juridisia keinoja avioeroon liittyvien asioiden ratkaisemiseksi on olemassa?
- 11 Minne avioero-/asumusero-/mitätöintihakemukset tulee lähettää? Mitä muodollisuuksia tähän liittyy ja mitkä asiakirjat hakemukseen tulee liittää?
- 12 Voiko asian hoitamiseen saada oikeusapua?
- 13 Voiko avioero-/asumusero-/mitätöintipäätökseen hakea muutosta?
- 14 Millä tavoin tulee menetellä jos halutaan, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama avioero-/asumusero-/mitätöintipäätös tunnustetaan tässä jäsenvaltiossa?
- 15 Minkä tuomioistuimen puoleen tulee kääntyä, jos halutaan vastustaa toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antaman avioero-/asumusero-/mitätöintipäätöksen tunnustamista tässä jäsenvaltiossa? Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?
- 16 Mitä lakia sovelletaan avioeroasiassa silloin kun puolisoit eivät asu tässä jäsenvaltiossa tai ovat eri maiden kansalaisia?

1 Millä edellytyksillä avioeron voi saada?

Jompikumpi puolisoista asui Irlannissa oikeudenkäynnin vireillepanopäivänä,

tai

jompikumpi puolisoista oli kyseisenä päivänä asunut Irlannissa vakinaisesti ja yhtäjaksoisesti vähintään vuoden.

 (Perhelain (Family Law (Divorce) Act 1996) 39 §:n 1 momentin a ja b kohta).

2 Mitkä ovat avioeron myöntämisperusteet?

Tuomioistuimen (alemman oikeusasteen ylempi tuomioistuin (Circuit Court) yhdessä ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen (High Court) kanssa; perhelain 38 §:n 1 momentti) on varmistettava seuraavien edellytysten toteutuminen:

menettelyn aloittamispäivänä puoliset ovat asuneet erillään toisistaan viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana vähintään neljä vuotta yhtäjaksoisesti tai useampia ajanjaksoja yhteenlaskettuna,

ja

ei voida kohtuudella olettaa, että puoliset pääsisivät sovintoon,

ja

tuomioistuin katsoo, että puolisoitten ja mahdollisten huollettavien perheenjäsenten elatus on järjestetty tai voidaan järjestää olosuhteisiin nähden asianmukaisella tavalla.

(Perhelain 5 §:n 1 momentti.)

3 Mitä laillisia vaikutuksia avioerolla on

3.1 aviopuolisoiden henkilökohtaisiin suhteisiin (esim. sukunimeen)

Avioliitto puretaan tuomioistuimen tuomiolla, ja puoliset voivat solmia uuden avioliiton – perhelain 10 §:n 1 momentti).

3.2 omaisuuden jakamiseen puolisoitten välillä

Antaessaan avioerotuomion tuomioistuin voi päättää osituksesta (perhelain 14 §:n 1 momentti). Omaisuus voidaan myydä, jakaa tasan tai osiin taikka siirtää kokonaan jommankumman puolison nimiin.

3.3 puolisoitten alaikäisiin lapsiin

Tuomioistuin voi avioerotuomion yhteydessä antaa perheen kaikkien huollettavien alaikäisten osalta tarpeelliseksi katsomiaan ohjeita, jotka koskevat lapsen hyvinvointia, huoltajuutta tai tapaamisoikeutta (perhelain 5 §:n 2 momentti). Tärkeintä on lapsen etu.

(Lisätietoja tietosivulla "Vanhempainvastuu – Irlanti").

3.4 toisen puolison velvollisuuteen maksaa toiselle elatusapua?

Tuomioistuin voi antaa avioerotuomion yhteydessä jommankumman puolison hyväksi elatusapupäätöksen, jonka voimassaolo lakkaa, jos elatusapua saava puoliso solmii uuden avioliiton (perhelain 13 §).

Tuomioistuin voi myös antaa eläkkeen sopeuttamista koskevan päätöksen jommankumman puolison hyväksi (perhelain 17 §).

(Lisätietoja tietosivulla "Elatusapuvaatimukset – Irlanti").

4 Mitä lakitermi "asumusero" käytännössä tarkoittaa?

Asumusero auttaa puolisoita järjestämään asiansa uudelleen, jotta he pystyvät elämään pysyvästi toisistaan erillään.

Tuomioistuin voi asumuserotuomion yhteydessä antaa kattavasti muitakin päätöksiä, jotka liittyvät lapsiin, elatusapuun, kertakorvauksiin, eläkeoikeuksiin sekä perheen yhteiseen kotiin ja muuhun omaisuuteen. Asumuserotuomio ei pura avioliittoa. Tämän vuoksi asumuserotuomion saaneiden puolisoitten, jotka haluavat solmia uuden avioliiton, on ensin saatava avioerotuomio.

([Judicial Separation and Family Law Reform Act, 1989](#), 8 §.)

5 Mitä edellytyksiä asumuseroon liittyy?

Yksi tai useampia seuraavista:

1. Puoliso on ollut uskoton.
2. Puoliso on käyttäytynyt kohtuuttomasti ja julmasti.
3. Puoliso ei ole vuoteen asunut yhteisessä kodissa.
4. Puolisot ovat asuneet vuoden erillään, ja molemmat puoliset antavat suostumuksensa hakemukseen.
5. Puolisot ovat asuneet kolme vuotta erillään.
6. Avioliitto on kariutunut niin pahasti, että tuomioistuin katsoo normaalin avioelämän päättyneen vähintään vuosi sitten.

([🔗 Judicial Separation and Family Law Reform Act, 1989, 2 §.](#))

6 Mitä laillisia vaikutuksia asumuserolla on?

Asumusero päättää yhdessä asumisen velvollisuuden purkamatta avioliittoa. Vaimo voi edelleen käyttää miehensä nimeä.

Velvollisuus tukea toista puolisoa taloudellisesti pysyy voimassa, ja elatusapua voidaan myöntää. Syyllisyydellä ei kuitenkaan ole vaikutusta elatusapupäätökseen. Avioeron tapaan asumuserotuomio merkitsee kuitenkin aviovarallisuussuhteen purkamista ja päättämistä.

Perintöoikeudet säilyvät, paitsi jos yhteiselämä on lopetettu puolison yksinomisesta syystä.

Osapuolet voivat pyytää tuomioistuinta purkamaan tuomion. Tuomioistuin voi purkaa tuomion, jos se on vakuuttunut siitä, että sovintoon on päästy ja että osapuolet aikovat aloittaa uudelleen yhteiselämän.

Asumuseron muuntaminen avioeroksi:

Asumuserosta annettu tuomio voidaan toisen puolison pyynnöstä muuntaa suoraan lain nojalla avioeroksi, jos asumusero on kestänyt vähintään kolme vuotta. Tässä tapauksessa tuomari myöntää avioeron ja päättää sen seurauksista.

Jos asumusero on myönnetty yhteisestä pyynnöstä, sen muuntaminen avioeroksi edellyttää niinkään yhteistä pyyntöä.

7 Mitä lakitermi "avioliiton mitätöinti" käytännössä tarkoittaa?

Mitätöidyn avioliiton kummankaan osapuolen ei katsota olleen koskaan avioliitossa toisen osapuolen kanssa.

8 Millä edellytyksillä avioliiton voi mitätöidä?

Yhden seuraavista edellytyksistä on täyttyvä:

- jompikumpi puolisoista asui Irlannissa oikeudenkäynnin vireillepanopäivänä,
- jompikumpi puolisoista oli kyseisenä päivänä asunut Irlannissa vakinaisesti vähintään vuoden,
- toinen puoliso kuoli ennen kyseistä päivää

ja

- hänellä oli kuollessaan kotipaikka Irlannissa tai
- hän oli kyseisenä päivänä asunut Irlannissa vakinaisesti vähintään vuoden.

9 Mitä laillisia vaikutuksia avioliiton mitätöinnillä on?

Avioliiton ei katsota olleen koskaan voimassa. Kumpikin osapuoli voi solmia uuden avioliiton. Osapuolilla ei ole perintöoikeutta toistensa omaisuuteen eikä elatusvelvollisuutta toisiaan kohtaan. Jos parille on syntynyt lapsi avioliiton aikana, häntä pidetään avioliiton ulkopuolella syntyneenä.

10 Mitä vaihtoehtoisia muita kuin juridisia keinoja avioeroon liittyvien asioiden ratkaisemiseksi on olemassa?

Omaisuuteen ja muihin taloudellisiin seikkoihin sekä huollettaviin jälkeläisiin liittyvät kysymykset voidaan ratkaista sovittelussa ilman tuomioistuinkäsittelyä, mutta ainoastaan tuomioistuin voi antaa asumusero- tai avioerotuomion.

11 Minne avioero-/asumusero-/mitätöintihakemukset tulee lähettää? Mitä muodollisuuksia tähän liittyy ja mitkä asiakirjat hakemukseen tulee liittää?

Circuit Court ja High Court -tuomioistuimilla on toimivalta määrittää, miten avioeroa, asumuseroa ja avioliiton mitätöintiä haetaan.

Avioero tai asumusero pannaan vireille haasteella (*civil bill*) Circuit Court -tuomioistuimen kirjaamossa. Näitä menettelyjä säännellään alemman oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksessä (Circuit Court Rules 2001, Order 59, Rule 4).

Ylemmän oikeusasteen High Court -tuomioistuimessa avioero- tai asumusero menettely alkaa haasteella (*special summons*), jonka antaa tuomioistuimen keskustoimisto. Näitä menettelyjä säännellään ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksessä (Rules of the Superior Courts, Order 70A (S.1 No. 343 of 1997)). Avioliiton mitätöinti pannaan vireille High Court tuomioistuimessa jättämällä hakemus (*petition*) keskustoimistoon. Näitä menettelyjä säännellään ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksessä (Rules of the Superior Courts, Order 70).

12 Voiko asian hoitamiseen saada oikeusapua?

Kyllä. Oikeusapua myöntää tarveharkintaisesti oikeusapulautakunta [\(Legal Aid Board\)](#).

13 Voiko avioero-/asumusero-/mitätöintipäätökseen hakea muutosta?

High Court -tuomioistuimen päätös, joka koskee muutoksenhakua Circuit Court tuomioistuimen tekemään päätökseen avioerosta, asumuserosta tai avioliiton mitätöinnistä, on lopullinen, eikä siihen voida hakea muutosta (tuomioistumia koskevan lain [\(Courts of Justice Act, 1936\)](#) 39 §).

Jos menettely on aloitettu High Court -tuomioistuimessa, kaikkiin sen päätöksiin, jotka koskevat avioeroa, asumuseroa tai avioliiton mitätöintiä, voidaan hakea muutosta korkeimmassa oikeudessa (Supreme Court).

14 Millä tavoin tulee menetellä jos halutaan, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama avioero-/asumusero-/mitätöintipäätös tunnustetaan tässä jäsenvaltiossa?

Tunnustamista koskeva hakemus toimitetaan irlantilaiseen tuomioistuimeen (Circuit Court tai High Court) perhelain [\(Family Law Act 1995\)](#) 29 §:n 1 momentin d ja e kohdan mukaisesti. Tunnustamista haetaan haasteella (Circuit Court -tuomioistuimessa *civil bill* ja High Court tuomioistuimessa *special summons*).

15 Minkä tuomioistuimen puoleen tulee kääntyä, jos halutaan vastustaa toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antaman avioero-/asumusero-/mitätöintipäätöksen tunnustamista tässä jäsenvaltiossa? Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?

Avioeron perustuslaillisen aseman vuoksi irlantilaiset tuomioistuimet (High Court tai Circuit Court) määrittävät, voidaanko ulkomailla myönnetty avioero tunnustaa Irlannissa.

16 Mitä lakia sovelletaan avioeroasiassa silloin kun puoliset eivät asu tässä jäsenvaltiossa tai ovat eri maiden kansalaisia?

Avioeron myöntämisen edellytyksistä Irlannissa säädetään perhelain (Family Law (Divorce) Act, 1996) 38 §:ssä.

Puoliso, joka ei asu Irlannissa tai ei ole Irlannin kansalainen, voi hakea avioeroa Irlannissa, jos hän täyttää jommankumman perhelain 39 §:n 1 momentin a ja b kohdassa säädetyistä edellytyksistä. Irlannin avioerolainsäädäntö perustuu kotipaikkaan eikä kansalaisuuteen.

Linkkejä

[Irlannin tuomioistuinlaitos \(Courts Service Ireland\)](#)

Oasis: Tietoja julkisista palveluista

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 12/11/2018